

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW

I. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony ścisłej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji - jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków. 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków roślin obcego pochodzenia - ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju	Badania będą prowadzone w sposób nie pogarszający stanu ochrony: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	1. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków na terenie WPN ¹⁾ 2. Monitorowanie inwazyjnych gatunków obcego pochodzenia (ich rozmieszczenia, wielkości populacji i dynamiki rozwoju)	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej - zastosowanie pułapek Barbera, FlayTrap i pułapek świetlnych. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków określana za pomocą urządzeń GPS. 3. W badaniach zwierząt kręgowych będą wykorzystywane foto-pułapki

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki grzybów, w tym porostów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane okazy w celu określenia przynależności gatunkowej.

		2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
--	--	---

II. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony czynnej

A. Ochrona gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rodzime gatunki roślin występujące w WPN na obszarach objętych ochroną czynną	Ochrona rodzimych gatunków roślin przed inwazją gatunków obcych	Usuwanie zagrażających gatunków obcych w miejscach występowania tych gatunków
2	Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz stanu populacji - jej wielkości i rozmieszczenia poszczególnych gatunków	Badania prowadzone będą: 1) metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty lub całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej; 2) na obszarze WPN, w szczególności na stałych powierzchniach monitoringowych (badania dynamiki zmian); 3) lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Gatunki światłoządne i ciepłolubne	Poprawa warunków występowania gatunków	Usuwanie nadmiernej ilości ekspansywnych gatunków roślin w warstwie runa, podszytu i podrostu, rozluźnianie zwarcia drzewostanu na obszarze występowania gatunków

B. Ochrona gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Bóbr europejski (<i>Castor fiber</i>)	Monitoring siedlisk występowania	Monitoring liczebności i rozmieszczenia
2	1. Nocek rudy (<i>Myotis daubentonii</i>). 2. Mroczek posrebrzany (<i>Vespertilio murinus</i>). 3. Mroczek pozłocisty (<i>Eptesicus nilssonii</i>). 4. Mroczek późny (<i>Eptesicus serotinus</i>).	Ochrona miejsc bytowania nietoperzy	1. Ochrona drzew z dziuplami. 2. Utrzymanie miejsc przebywania kolonii rozrodczych (strychy) oraz miejsc hibernacji (ziemne piwnice)

	<p>5. Karlik malutki (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>).</p> <p>6. Karlik karliczek (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>).</p> <p>7. Karlik większy (<i>Pipistrellus nathusii</i>).</p> <p>8. Borowiec wielki (<i>Nyctalus noctula</i>).</p> <p>9. Borowiaczek (<i>Nyctalus leisleri</i>).</p> <p>10. Gacek brunatny (<i>Plecotus auritus</i>).</p> <p>11. Mopek (<i>Barbastella barbastellus</i>)</p>		
3	Ptaki (<i>Aves</i>)	Poprawa stanu i warunków bytowania	<p>1. Kontrola i czyszczenie 522 sztuk budek lęgowych.</p> <p>2. Dokarmianie ptaków w okresie zimowym (przy osadach WPN).</p> <p>3. Ochrona drzew z dziuplami.</p> <p>4. Wykaszenie trzciny w kolonii mew (<i>Larus sp.</i>) przy Zatoce Hańczańskiej.</p> <p>5. Wykaszenie trzciny na niewielkich powierzchniach na jeziorze Wigry (łącznie do 20 ha) i wywóz pozyskanej biomasy.</p> <p>6. Wykaszenie otwartych przestrzeni jako żerowisk dla ptaków drapieżnych</p>
4	<p>1. Rybitwa rzeczna (<i>Sterna hirundo</i>).</p> <p>2. Śmieszka (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>).</p> <p>3. Mewa mała (<i>Hydrocoloeus minutus</i>).</p> <p>4. Mewa siwa (<i>Larus canus</i>).</p> <p>5. Rybitwa czarna (<i>Chlidonias niger</i>).</p> <p>6. Zausznik (<i>Podiceps nigricollis</i>).</p> <p>7. Perkozek (<i>Tachybaptus ruficollis</i>).</p> <p>8. Perkoz dwuczuby (<i>Podiceps cristatus</i>)</p>	Poprawa warunków gniazdowania	Zapewnienie miejsc lęgowych przez zainstalowanie sześciu pływających platform (sztucznych wysp) na jeziorze Wigry
5	Płazy (<i>Amhibia</i>)	Poprawa warunków bytowania	Ochrona płazów podczas wędrówek sezonowych – stawianie barier i przenoszenie płazów przez drogi m.in.

			w miejscowościach Krzywe i Wiatrołuża
6	Gatunki zwierząt bytujące w martwym drewnie	Utrzymanie lub zwiększenie liczby siedlisk dla organizmów zasiedlających martwe drewno	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie rejestru martwych drzew. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu
7	Gatunki zwierząt zagrożone wyginięciem, rzadkie i objęte ochroną	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczanie liczebności drapieżników gatunków stanowiących zagrożenie dla gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem. 2. Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków. 3. Monitorowanie stanowisk lęgowych i parametrów rozrodu, zachowań polgowych ptaków oraz ochrona miejsc ich występowania. 	<p>Monitoring stanu liczebności populacji drapieżników oraz:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) odstrzał redukcyjny jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>) i lisa (<i>Vulpes vulpes</i>); 2) chwyatanie w pułapki żywołowne, a następnie usypianie lub odstrzał osobników wizona amerykańskiego (<i>Neovison vison</i>) – po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań ekologicznych w odniesieniu do presji drapieżniczej <ol style="list-style-type: none"> 1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców będą pobierane całe okazy w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą GPS. 3. W badaniach będą wykorzystywane foto-pułapki <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd ptaków drapieżnych. 2. Inwentaryzowanie i kontrola stanu zasiedlenia gniazd bociana białego (<i>Ciconia ciconia</i>). 3. Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd ptaków objętych ochroną strefową. 4. Monitorowanie przemieszczeń młodocianych bielików (<i>Haliaeetus albicilla</i>) z wykorzystaniem telemetrii GPS

C. Ochrona gatunków grzybów

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Rzadkie gatunki grzybów, których środowiskiem bytowania jest martwe drewno	Tworzenie odpowiednich warunków życia dla gatunków	1. Prowadzenie rejestru martwych drzew ze względu na występowanie poszczególnych grup systematycznych grzybów. 2. Pozostawianie martwych drzew, złomów i wywrotów do ich biologicznego rozkładu
2	Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
3	Grzyby zlichenizowane (porosty), w szczególności granicznik płucnik (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	Ochrona miejsc występowania	1. Inwentaryzowanie stanowisk. 2. Wyznaczanie stref ochronnych stanowisk

III. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt i grzybów na obszarach ochrony krajobrazowej

A. Ochrona gatunków roślin

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Wybrane gatunki roślin naczyniowych oraz mchów i wątrobowców, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków zagrożonych, rzadkich i objętych ochroną	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane fragmenty roślin lub całe osobniki (owocniki) w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

B. Ochrona gatunków zwierząt

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, w przypadku niektórych gatunków bezkręgowców stosowane będą metody polegające na pobieraniu okazów w celu określenia przynależności gatunkowej

		– pułapki świetlne. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS
--	--	--

C. Ochrona gatunków grzybów

Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
Gatunki zagrożone, rzadkie i objęte ochroną gatunkową	Monitorowanie różnorodności gatunkowej grzybów oraz rozmieszczenia stanowisk poszczególnych gatunków	1. Badania prowadzone metodami przyżyciowymi, jedynie w przypadku niektórych gatunków będą pobierane owocniki w celu określenia przynależności gatunkowej. 2. Lokalizacja stanowisk gatunków będzie określana za pomocą urządzeń GPS

Objaśnienia:

¹⁾ WPN – Wigierski Park Narodowy.